

DECIZIE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu
Judecători Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Anatoli Arseni,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii comerciale „Banca Socială” societate pe acțiuni împotriva lui Alexandru Arseni, intervenienți accesorii Olga Arseni, Ludmila Arseni și Anatoli Arseni cu privire la stabilirea cotei-părți ideale din bunul imobil proprietate comună,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2016, prin care nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către Anatoli Arseni,

c o n s t a t ă:

La data de 06 august 2015, BC „Banca Socială” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Arseni, intervenienți accesorii Olga Arseni, Ludmila Arseni și Anatoli Arseni cu privire la stabilirea cotei-părți ideale din bunul imobil proprietate comună.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, conform contractului de credit nr.261/2013 din 13 septembrie 2013, BC „Banca Socială” SA a acordat debitorului SRL „Business Arhitect” un credit în sumă de 10 000 000 lei, cu scadență finală la data de 13 septembrie 2014, cu achitarea lunară a creditului și a plăților aferente.

Menționează că, rambursarea creditului a fost asigurată prin fidejusiunea persoanei fizice Alexandru Arseni în baza contractului de fidejusiune nr.2 din 13 septembrie 2013.

Susține că, prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 08 septembrie 2014, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de către BC „Banca Socială” SA împotriva SRL „Business Arhitect” cu privire la încasarea în mod solidar din contul SRL „Business Arhitect”, Alexandru Arseni, Alexandru Leșno a datoriei în sumă de 11 145 834,55 lei și sumă de 50 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Invocă că, în scopul de a asigura executarea documentului executoriu nr.2c-1182/2014 din 08 septembrie 2014, la data de 27 aprilie 2015, executorul judecătoresc Roman Talmaci a aplicat la OCT Chișinău interdicția de înstrăinare a apartamentului cu două odăi cu nr. cadasatral0100214.129.01.043, amplasat în mun. Chișinău, str. Drumul Schinoasei, 1/4, ap.43, sect. Centru, proprietate comună în devălmășie a patru coproprietari, Alexandru Arseni, Olga Arseni, Liudmila Arseni și

Anatoli Arseni, care au devenit proprietari ai acestui apartament în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.2313 din data de 20 martie 2006, înregistrat la OCT Chișinău la data de 10 aprilie 2006.

Invocă că, partea ideală a pîrîtului Alexandru Arseni în apartamentul nominalizat, nu este cunoscută și prin urmare, nu poate fi urmărit.

Solicită, în conformitate cu art. art. 353 alin.(1), 366 alin.(1) și (2) Cod civil, determinarea cotei pîrți ideale ce îi aparține debitorului Alexandru Arseni, din bunul imobil apartament cu două odăi cu nr. cadastral 0100214.129.01.043, amplasat în mun. Chișinău, str. Drumul Schinoasei, 1/4, ap.43.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 01 martie 2016 a fost admisă acțiunea și a fost stabilit lui Alexandru Arseni 1/4 cotă-parte ideală din apartamentul nr.43, nr. cadastral 0100214.129.01.43, din str. Drumul Schinoasei, 1/4, mun. Chișinău. A fost încasat din contul lui Alexandru Arseni și beneficiul BC „Banca Socială” SA cod fiscal 1002600035719 suma de 100 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată.

La data de 29 aprilie 2016, Anatoli Arseni a depus cerere de apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd repunerea în termenul de depunere a apelului, admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri cu privire la respingerea acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2016 nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către Anatoli Arseni și a fost acordat lui Anatoli Arseni un termen rezonabil de până la data ședinței de judecată din 19 octombrie 2016, ora 14:00 pentru semnarea cererii de apel și i-a fost explicat că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

La data de 03 octombrie 2016, Anatolii Arseni a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că, încheierea instanței de apel este ilegală, emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Susține că, în încheierea contestată instanța de apel nu a făcut nici o referire la cererea sa de amînare a ședinței de judecată.

Menționează că, încheierea contestată ia fost expediată în luna august, fapt confirmat prin scrisoarea ÎS „Poșta Moldovei” din 19 septembrie 2016, și a recepționat-o la data de 03 septembrie 2016 prin ce i-a fost încălcat dreptul de atac prevăzut de art.425 CPC.

Afirmă că, nerecepționarea hotărîrii motivate a primei instanțe îl privează de posibilitatea de a prezenta cererea de apel cu motivele de fapt și de drept îngrădindu-i accesul liber la justiție garantat de Constituția RM.

La data de 08 octombrie 2016, în adresa intimațiilor BC „banca Socială” SA, Olga Arseni și Ludmila Arseni a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Anatolie Arseni, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimații nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și

a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul urmează a fi respins ca fiind depus în afara termenului legal din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că, la data de 06 august 2015, BC „Banca Socială” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Arseni, intervenienți accesorii Olga Arseni, Liudmila Arseni și Anatoli Arseni cu privire la stabilirea cotei-părți ideale din bunul imobil proprietate comună.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 martie 2016 a fost admisă acțiunea și a fost stabilit lui Alexandru Arseni 1/4 cotă-parte ideală din apartamentul nr.43, nr. cadastral 0100214.129.01.43, din str. Drumul Schinoasei, 1/4, mun. Chișinău. A fost încasat din contul lui Alexandru Arseni și beneficiul BC „Banca Socială” SA cod fiscal 1002600035719 suma de 100 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 29 aprilie 2016, Anatoli Arseni a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2016, nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către Anatoli Arseni și a fost acordat apelantului un termen rezonabil de până la data ședinței de judecată din 19 octombrie 2016, ora 14:00 pentru semnarea cererii de apel și i-a fost explicat că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Materialele pricinii atestă că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2016 a fost expediată în adresa recurentului Anatoli Arseni, potrivit scrisorii de însoțire (f.d.89) și recepționată de către acesta la data de 03 septembrie 2016 (f.d. 90), fapt confirmat și de către recurent în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a recursului a început să curgă din data de 04 septembrie 2016, ziua imediat următoare datei comunicării încheierii contestate (13 iulie 2016), ultima zi de depunere a cererii de recurs fiind 19 septembrie 2016, însă, prezentul recurs a fost declarat la data de 03 octombrie 2016.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce

dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În acest context, instanța de recurs reiterează prin prisma prevederilor legale citate supra că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice, ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

La caz, se reține că, recurentul-apelant Anatolii Arseni în cererea de recurs nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, cu indicarea motivelor și anexarea probelor concludente ce justifică omiterea acestuia.

Astfel, ținând cont de faptul că prezentul recurs a fost declarat la 03 octombrie 2016, cu încălcarea termenului legal prevăzut de art. 425 CPC, fără a indica vreun motiv justificativ și cu anexarea probelor concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Anatoli Arseni urmează a fi respins ca fiind depus în afara termenului legal.

Nu poate fi reținut drept temei de admitere a recursului și casare a încheierii recurate argumentul recurentului Anatolii Arseni, precum că i-a fost încălcat dreptul de a contesta în termen actul procedural, or, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 13 iulie 2016, Anatolie Arseni nu a fost prezent la ședința de judecată în cadrul căreia a fost pronunțat actul judecătoresc contestat (f.d. 83-84), fapt ce justifică calcularea termenului în interiorul căruia urmează a fi exercitată calea de atac împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2016, din momentul ce a luat cunoștință.

Alte argumente invocate în recursul declarat de către Anatolii Arseni nu au relevanță, deoarece nu justifică în nici un mod omiterea termenului de depunere a cererii de recurs și urmează a fi respinse.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut de art. 425 CPC, în lipsa temeiurilor de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Anatoli Arseni, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Anatolie Arseni, ca fiind depus în afara termenului legal.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic